

PIEZĪMES PAR DIENAS KĀRTĪBU

Kampaņa mazinās atšķirības sieviešu un vīriešu darba samaksā Eiropā

Kāpēc ir jāuztraucas, ka sievietes Eiropā par vienādu darbu pelna vidēji par 17,6 % (*Eurostat* 2007. gada dati) mazāk nekā vīrieši?

Vairāk nekā astoņi (8) no desmit (10) Eiropas pilsoņiem uzskata, ka ir nekavējoties jārikojas, lai likvidētu šīs atšķirības darba samaksā¹. Tāpēc Eiropas Komisija 2010. gada 5. martā otro gadu pēc kārtas rīkos kampaņu, lai mazinātu atšķirības sieviešu un vīriešu darba samaksā, atzīmējot šo notikumu ar pusdienu ilgu pasākumu, kas notiks Briselē. Kampaņas mērķis ir veicināt informētību par šo problēmu un iespējamiem risinājumiem, kā mazināt šīs atšķirības. Kampaņas atklāšanas pasākumos ir iekļauts plašsaziņas līdzekļu seminārs un jaunās tieslietu, pamattiesību un pilsonības komisāres Vivjenas Redingas (*Viviane Reding*) preses brīfings, kurā viņa paziņos par jauniem pasākumiem, lai mazinātu atšķirības sieviešu un vīriešu darba samaksā. Tajā pašā dienā 27 ES dalībvalstīs tiks publicēts jaunais *Eurobarometer* pētījums "Dzimumu līdztiesība ES 2009. gadā".

Ko nozīmē atšķirības sieviešu un vīriešu darba samaksā?

Atšķirības sieviešu un vīriešu darba samaksā ir vidējā starpība starp sieviešu un vīriešu izpeļņu vienā stundā visās tautsaimniecības nozarēs. Vienāda samaksa par vienādu darbu ietilpst katra ES pilsoņa pamattiesībās, un tas ir viens no Eiropas Savienības pamatprincipiem, kas tika noformulēts jau 1957. gadā Romas līgumā. Šobrīd ES ekonomikā pastāv būtiskas atšķirības sieviešu un vīriešu darba samaksā, kas variē robežās no vairāk nekā 20 procentiem tādās dalībvalstīs kā Igaunija, Austrija, Slovākija un Nīderlande līdz mazāk par 10 procentiem Itālijā, Polijā un Maltā.

Kas izraisa atšķirības sieviešu un vīriešu darba samaksā, un kādas ir to sekas?

Atšķirības sieviešu un vīriešu darba samaksā nenozīmē tikai dažādu pieeju prasībai garantēt vienādu samaksu par vienādu darbu. Ir vairāki iemesli, kas var izskaidrot šo sieviešu un vīriešu nevienlīdzību. Kā galveno var minēt faktu, ka bieži vien sieviešu darbs joprojām tiek vērtēts zemāk par vīriešu veikto darbu. Dzimumu stereotipi ierobežo gan sieviešu, gan vīriešu mācību un darba izvēli, radot nevienlīdzīgu darba tirgu, kurā profesijas, kurās dominē sievietes, tiek vērtētas zemāk nekā tās, kurās dominē vīrieši. Turklāt nevienlīdzīgā attieksme pret aprūpes pienākumiem spiež daudzas sievietes izvēlēties strādāt īsāku un elastīgāku darba laiku. Īsākas un pārtrauktas darba karjeras zemāk vērtētajās profesijās un nozarēs daļēji izskaidro iemeslu, kāpēc pastāv atšķirības sieviešu un vīriešu darba samaksā, līdztekus tam, ka pastāv tieša diskriminācija abu dzimumu darba samaksā par vienu un to pašu darbu. Pat nelielas atšķirības samaksā par stundas darbu kļūst milzīgas, aprēķinot dzīves laikā nopelnīto, un tā sekas ir zemākas pensijas, kas, savukārt, sievietēm rada lielāku risku nonākt nabadzībā.

¹ Avots: *Eurobarometer* speciālizlaidums (326) "Dzimumu līdztiesība ES 2009. gadā".

Kāds ir 2010. gada kampaņas mērķis?

Kampaņas mērķis ir veicināt informētību par priekšrocībām, kādas radīsies, likvidējot atšķirības sievietēm un vīriešu darba samaksā. Pašreizējās ekonomiskās lejupslīdes apstākļos dzimumu līdztiesībai ir izšķiroša loma konkurētspējas, ekonomiskās atveseļošanās un izaugsmes nodrošināšanā. Šajā otrajā fāzē tiks izmantoti jauni līdzekļi, īstenojot kampaņu valsts, reģionālā un vietējā līmenī. Darba devēju, darbinieku, politiķu un NVO pārstāvju sadarbība sekmēs informācijas izplatīšanu. Viens no kampaņas pasākumiem ir īpašas, kampaņai veltītas tīmekļa vietnes popularizēšana, kurā šogad būs pieejams arī tiešsaistes kalkulators. Kalkulators palīdzēs ikvienam tīkla lietotājam, darba devējam vai darba ņēmējam viegli izrēķināt atšķirības sievietēm un vīriešu darba samaksā viņu darba vidē dalībvalstīs.

Kāpēc kampaņa 2010. gadā ir tik nozīmīga?

2010. gads ir būtiska robežšķirtne cīņā pret atšķirībām sievietēm un vīriešu darba samaksā. Šis ir noslēdzošais gads pasākumiem, kas bija formulēti Ceļvedī sievietēm un vīriešu līdztiesībā no 2006. līdz 2010. gadam. Tiks apkopti rezultāti, izraudzītas un apspriestas turpmākās prioritātes. Sievietēm un vīriešu darba samaksas atšķirību likvidācija bija viena no sešām prioritātēm cīņā par dzimumu līdztiesību, kas formulētas pašreizējā ES Ceļvedī. Turklāt 2010. gadā tiks izstrādāta ES stratēģija 2020. gadam (tā aizstās Lisabonas stratēģiju), un sievietēm un vīriešu darba samaksas atšķirību likvidācijai vajadzētu arī turpmāk būt vienam no prioritāriem uzdevumiem. Visbeidzot, 2010. gads ir Eiropas gads cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību. Sievietēm, kuras izjūt atšķirības sievietēm un vīriešu darba samaksā, ir lielāks risks nonākt nabadzībā. Tāpēc, lai veiksmīgāk izskaustu nabadzību, ir svarīgi likvidēt atšķirības sievietēm un vīriešu darba samaksā.

Stikāku informāciju, lūdzu, meklējiet <http://ec.europa.eu/equalpay>

Programma īsumā

Ceturtdiena, 4. marts	
19:00	Preses pārstāvju uzņemšana
Piektdiena, 5. marts	
09:00	Plašsaziņas līdzekļu seminārs
12:00	Pusdienu brīfings
12:15	Viceprezidentes Redingas preses konference
13:00 –	Kokteilis
14:00	Interviju iespējas tiks precizētas vēlāk

Šajā pasākumā tiek aicināti piedalīties plašsaziņas līdzekļu pārstāvji, kas specializējas uzņēmējdarbības, sievietēm dzīves stila, sociālo lietu un dzimumu līdztiesības jautājumos. Žurnālistiem būs plašas interviju un saziņas iespējas ar ekspertiem un augsta līmeņa EK amatpersonām. Papildus oficiālajai programmai un kampaņas atklāšanas pasākumiem plašsaziņas līdzekļu pārstāvji tiek aicināti piedalīties īpaši sagatavotā programmā plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem un izmantot plašas saziņas iespējas, n baudot kokteili kopā ar viceprezidenti Redingu. Plašsaziņas līdzekļu seminārā dzimumu eksperti iepazīstinās ar pašreizējām atšķirību tendencēm sievietēm un vīriešu darba samaksā Eiropā, to rašanās cēloņiem un iespējamiem risinājumiem. Augsta līmeņa Eiropas Komisijas amatpersonas atbildēs uz juridiskiem un politiskiem jautājumiem par atšķirībām sievietēm un vīriešu darba samaksā.

Kontaktinformācija plašsaziņas līdzekļiem:

Lai saņemtu sīkāku informāciju vai plašsaziņas līdzekļiem paredzētos materiālus, lūdzam sazināties ar Simosu Piperidi (*Simos Piperidis, Ketchum Pleon*) pa tālr.: +32 2 550 00 92 vai e-pastu simos.piperidis@ketchumpleon.com

